

vet til Kongen og Folketinget. Kongemagten har aldrig gjort Brug af dette Privilegium, Folketinget har 3 Gange gjort Brug af det. Første Gang var i 1855 mod det afgaaede Ørstedeske Ministerium, paa Grund af, at Ministeriet havde brugt ubevilgede Penge. De andre to Gange vare i 1877. Det drejede sig den Gang kun om et Par mindre Sager: en Overskridelse ved Nationalteatret og Bortsalg af nogle Byggegrunde ved Marmor kirken. Men naar man ser paa disse Spørgsmaal, navnlig de to sidste, saa ere de, synes jeg, overordentlig smaa i Sammenligning med det, der foreligger i Øjeblikket. I Øjeblikket drejer det sig om mange, mange Menneskers økonomiske Ve og Vel, det drejer sig om at genrejse Landets Ære, det drejer sig om at genrejse Tilliden indenfor selve Befolkningen. Det er Spørgsmaal af saa stor Rækkevidde, at de langt overgaa de Spørgsmaal, paa hvilke man i 1877 fandt Anledning til at rejse Rigsretsanklage. Jeg synes derfor, at skulle vi have en virkelig ærlig, aaben og grundig Undersøgelse, da er der kun denne ene Vej at gaa: at vi sætte Rigsretten i Gang og lade den foretage denne Undersøgelse. Og jeg foreslaar det netop af den Grund, at dette Ministerium i sin Midte tæller Mænd, som have staaet Alberti saa nær, alt for nær. Der er endvidere den Fordel ved en Rigsretsanklage, at Rigsretten er en Domstol, som ikke ligner nogen af de andre Domstole, vi kende til, en Domstol med offentlig og mundtlig Forhandling, baseret paa Anklageprincippet, og en Domstol, som dels er juridisk, dels politisk, hvor den juridiske og den politiske Side ere lige stærkt repræsenterede. Jeg tillader mig derfor ved denne Lejlighed at henlede Opmærksomheden paa, om dette ikke var den bedste Maade, paa hvilken vi kunde rydde op i de stedfundne Skandaler. Jeg tror, det vilde være den bedste Maade, paa hvilken vort Folk i Udlandets Øjne kunde rense sig for den Skændsel og den Skamplet, der er sat paa vort gode Navn. Jeg tror, at Udlandet her igennem vilde se, at det er Nationens ærlige og alvorlige Villie at rense sig for de Skandaler, som have fundet Sted.

Inden jeg forlader Ministeriet, kunde jeg have Lyst til at gøre et Par Bemærkninger vedrørende den højtærede Kultusminister. Det synes, som om den nuværende Kultusminister er bleven det faste og urokkelige Punkt i dansk Statsliv.

Han har nu siddet i 3 Ministerier;

det har vist sig, at han har kunnet taale alle Storme og alle Angreb. Det minder mig om en Anekdote, som blev fortalt her i Rigsdagskredse for en halv Snes Aar tilbage. Da var der en gammel Højremister, som var gaaet med over fra det ene Ministerium til det andet, som altid havde forstaaet at bjærge sig, saaledes at han kom med ind i de ny Regeringer; jeg tror, han havde fungeret i 25 Aar. Da han en Gang blev spurgt om, hvorledes det kunde være, at han kunde have Lyst saaledes stadig at gaa fra det ene Ministerium til det andet, sagde han: Det kommer af, at nu er jeg bleven for gammel, til at jeg kan vente at finde noget andet Erhverv, og saa maa jeg blive ved dette. Nu tror jeg slet ikke, at *det* er Grunden til, at den højtærede Kultusminister saaledes gaar fra det ene Ministerium til det andet; jeg tror, han udmærket godt kunde ernære sig, selv om han ikke var Minister. Men jeg tror, at det maa ligge i, at den højtærede Kultusminister har en ganske særlig Evne. Man træffer indenfor Dyr- og Planteriget en Evne, som kaldes Tilpasningsevnen; den bestaar i, at et Dyr eller en Plante kan indrette sig under højest forskellige Forhold, kan bjærge Føden, hvor de sættes hen under forskellige klimatiske Forhold. Jeg tror, den højtærede Kultusminister er i Besiddelse af en saadan politisk Tilpasningsevne. Man har set ham i de radikale Dage, da var han en Tid rød radikal; i adskillige Aar var han Medlem af Socialdemokratiet; saa blev han Reformmand; nu er han Moderationsmand, og det skulde ikke forbavse mig, om vi, hvis vi fik et Højreministerium, ogsaa saa ham dukke op der. Men der er noget mærkeligt i, at denne Mand er bleven lige som den faste Akse, hvorom det danske parlamentariske Liv drejer sig. Det er egentlig betegnende for Statslivet her i Danmark.

Jeg tror, at Regeringens ny Chef har den bedste Villie af Verden til at udrette noget godt, det tvivler jeg slet ikke om, men Spørgsmaalet er jo, om han kan det. I sig selv er han ganske sikkert svag, af sig selv kan han ikke meget, og den Styrke, han skal hente fra sit egentlige Parti, er jo ikke stor, den kan han ikke regere meget med. Det er altsaa fra anden Side, fra det ny, det store Parti, hvori han er bleven optaget, at han skal hente sin egentlige Styrke, det er derfra, han skal hente Muligheden for at kunne udrette noget. Ministeriet er sikkert fra alle Sider blevet mødt med en almindelig, jævn